

چهل حدیث از امام رضا علیه السلام

۱. برترین خرد

الامام الرضا علیه السلام: أَفْضَلُ الْعَقْلِ مَعْرِفَةُ الْإِنْسَانِ نَفْسَهُ.

امام رضا علیه السلام: برترین خرد، خودشناسی است.

العدد القویة: ص ۲۹۲ ح ۱۸، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۷۲

۲. ایمان

الامام الرضا علیه السلام: الْإِيمَانُ: عَقْدٌ بِالْقَلْبِ؛ وَلَفْظٌ بِاللِّسَانِ؛ وَعَمَلٌ بِالْجَوَارِحِ، لَا يَكُونُ الْإِيمَانُ إِلَّا هَكَذَا.

امام رضا علیه السلام: ایمان، عبارت است از: باور قلبی، اظهار به زبان و عمل با اندام ها. ایمان، جز این گونه نیست.

معانی الأخبار: ص ۱۸۶ ح ۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۸۰

۳. از جمله حقوق مؤمن بر مؤمن

الامام الرضا علیه السلام: إِنَّ مِنْ حَقِّ الْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ: الْمَوَدَّةَ لَهُ فِي صَدْرِهِ، وَالْمُؤَاَسَاةَ لَهُ فِي مَالِهِ، وَالنُّصْرَةَ لَهُ عَلَى مَنْ ظَلَمَهُ، وَإِنْ كَانَ فِي الْمُسْلِمِينَ وَكَانَ غَائِبًا أَخَذَ لَهُ بِنَصِيحِهِ، وَإِذَا مَاتَ فَالزِّيَارَةَ إِلَى قَبْرِهِ، وَلَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَعْشُهُ، وَلَا يَخُونُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَغْتَابُهُ، وَلَا يَكْذِبُهُ...

امام رضا علیه السلام: از جمله حقوق مومن بر مومن، این است که در دل، او را دوست بدارد، با مالش به او کمک برساند، او را در برابر کسی که به وی ستم کند، یاری دهد، اگر مسلمانان غنیمت و خراجی داشتند و او غایب بود، سهم او را برایش بگیرد، هر گاه در گذشت، تا قبرش او را تشییع کند، به او ستم نکند، با او دغلی نکند، به او خیانت نکند، او را وا نگذارد، از او غیبت نکند، دروغگویی شمارد...

قضاء حقوق المؤمنین: ص ۳۵ ح ۴۵، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۸۸

۴. سرآغاز خداپرستی

الامام الرضا علیه السلام: أَوَّلُ عِبَادَةِ اللَّهِ مَعْرِفَتُهُ.

امام رضا علیه السلام: سرآغاز خداپرستی، شناخت اوست.

التوحيد: ص ۳۴ ح ۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۹۰

۵. وساطت اهل بیت علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: إِذَا نَزَلَتْ بِكُمْ شِدَّةٌ فَاسْتَعِينُوا بِنَا عَلَيَّ اللَّهُ .

امام رضا علیه السلام: هر گاه سختی ای به شما رسید، به واسطه ما از خدا کمک بجوید .

تفسیر العیاشی: ج ۲ ص ۱۷۶ ح ۱۶۶۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۱۰۲

۶. جایگاه بسم الله الرحمن الرحيم

الامام الرضا علیه السلام: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» أَقْرَبُ إِلَى الْإِسْمِ الْأَعْظَمِ مِنْ سَوَادِ الْعَيْنِ إِلَى بَيَاضِهَا .

امام رضا علیه السلام: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»، به اسم اعظم خدا، نزدیک تر از سیاهی چشم به سفیدی آن است .

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۵ ح ۱۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۱۰۴

۷ . نقش انگشتر حضرت موسی علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: كَانَ نَقْشُ خَاتَمِ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ حَرْفَيْنِ اشْتَقَّهُمَا مِنَ التَّوْرَةِ: «أَصْبِرْ تَوْرَ، أَصْدُقْ تَنْجُ» .

امام رضا علیه السلام: نقش انگشتر موسی علیه السلام دو جمله بود که آنها را از تورات گرفته بود: شکیا باش تا مزد بگیری، راستگو باش تا برهی» .

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۵۵ ح ۲۰۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۱۸۶

۸. نقش انگشتر حضرت عیسی علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: كَانَ نَقْشُ خَاتَمِ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ حَرْفَيْنِ اشْتَقَّهُمَا مِنَ الْإِنْجِيلِ: طُوبَى لِعَبْدٍ ذَكَرَ اللَّهَ مِنْ أَجَلِهِ، وَوَيْلٌ لِعَبْدٍ نَسِيَ اللَّهَ مِنْ أَجَلِهِ .

امام رضا علیه السلام: نقش انگشتر عیسی علیه السلام این دو جمله بود که آنها را از انجیل برگرفته بود: «خوشا به حال بنده ای که موجب یاد خدا شود و وای به حال بنده ای که باعث فراموشی خدا گردد» .

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۵۵ ح ۲۰۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۱۹۸

۹. نماز شب

الامام الرضا عليه السلام: عَلَيْكُمْ بِصَلَاةِ اللَّيْلِ! فَمَا مِنْ عَبْدٍ يَقُومُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ فَيَصَلِّي ثَمَانِي رَكَعَاتٍ وَرَكَعَتَيْنِ لِلشَّفَعِ وَرَكَعَةً لِلْوَتْرِ؛ ثُمَّ قَنَتَ وَاسْتَغْفَرَ اللَّهَ فِي قُنُوتِهِ سَبْعِينَ مَرَّةً، إِلَّا أُجِرَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ.

امام رضا عليه السلام: بر شما باد خواندن نماز شب؛ زیرا هیچ بنده ای نیست که در آخر شب بر خیزد و هشت رکعت [نماز] و دو رکعت [نماز] شفع و یک رکعت [نماز] وتر بگزارد، سپس قنوت بخواند و در قنوتش هفتاد بار از خدا آمرزش بخواهد، مگر آن که از عذاب قبر و از عذاب آتش [دوزخ]، پناه داده می شود.

الدعوات: ص ۲۷۲ ح ۷۷۸، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۴۰

۱۰. تفاوت مؤمن و کافر در قیامت

دَخَلَ رَجُلٌ مِنَ الزَّنَادِقَةِ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَعِنْدَهُ جَمَاعَةٌ، فَقَالَ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَيُّهَا الرَّجُلُ! أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ الْقَوْلُ قَوْلِكُمْ - وَكَيْسَ هُوَ كَمَا تَقُولُونَ - أَلَسْنَا وَإِيَّاكُمْ شَرَعًا سَوَاءً؛ لَا يَضُرُّنَا مَا صَلَّيْنَا وَصُومْنَا وَزَكَيْنَا وَأَقْرَرْنَا؟ فَسَكَتَ الرَّجُلُ. ثُمَّ قَالَ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَإِنْ كَانَ الْقَوْلُ قَوْلَنَا - وَهُوَ قَوْلُنَا - أَلَسْتُمْ قَدْ هَلَكْتُمْ وَنَجَوْنَا؟!

جماعتی در خدمت امام رضا علیه السلام بودند که زندیقی وارد شد. امام علیه السلام به او فرمود: «اگر سخن شما درست باشد - که نیست - در این صورت، آیا نه این است که ما و شما یکسان هستیم و نماز و روزه و زکات و ایمان ما زیانی به ما نمی رساند؟». آن زندیق، خاموش ماند. سپس امام رضا علیه السلام فرمود: «و اگر سخن ما درست باشد - که هست - آیا شما به هلاکت درنیفتاده اید و ما نجات نیافته ایم؟!».

الکافی: ج ۱ ص ۷۸ ح ۳، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۴۴

۱۱. طلب بهشت بدون عمل!

الامام الرضا عليه السلام: مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الْجَنَّةَ وَلَمْ يَصْبِرْ عَلَى الشَّدَائِدِ، فَقَدْ اسْتَهْزَأَ بِنَفْسِهِ.

امام رضا علیه السلام: کسی که از خدا بهشت بخواهد، اما در برابر سختی ها شکمیا نباشد، خود را ریشخند کرده است.

کنز الفوائد: ج ۱ ص ۳۳۰، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۴۸

۱۲. پاداش کمترین آزار برای زیارت امام رضا علیه السلام

الامام الرضا عليه السلام: ما من مومن يزورني فيصيب وجهه قطرة من الماء، إلا حرم الله تعالى جسده على النار.

امام رضا علیه السلام: هیچ مؤمنی نیست که مرا زیارت کند و قطره ای از آسمان بر چهره اش بیفتد، مگر آن که خداوند متعال، بدن او را بر آتش، حرام می گرداند.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۲۲۷ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۵۰

۱۳. تبسم به برادر مؤمن

الامام الرضا عليه السلام: من تبسم في وجه أخيه المؤمن من كتب الله له حسنة؛ ومن كتب الله له حسنة لم يعذب به.

امام رضا علیه السلام: هر کس به روی برادر مؤمنش لبخند بزند، خداوند، برایش یک ثواب می نویسد و کسی که خدا برایش ثوابی بنویسد، عذابش نمی کند.

مصادقة الإخوان: ص ۱۵۷ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۵۰.

۱۴. نجات موحدان گناه کار

الامام الرضا عليه السلام: مُذنبو أهل التوحيد لا يخلدون في النار ويخرجون منها، والشفاعَةُ جائزة لهم.

امام رضا علیه السلام: گناه کارانِ یکتاپرست، در آتش، جاویدان نمی مانند؛ بلکه [سرانجام] از آن، رهایی می یابند و شفاعت در حق آنان، رواست.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۱۲۵ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۵۲

۱۵. کسی که امامی ندارد

الامام الرضا عليه السلام: من مات وكيس له إمام مات ميتة جاهلية.

امام رضا علیه السلام: کسی که بمیرد و امامی نداشته باشد، به مرگ جاهلی مُرده است.

کمال الدین: ص ۶۶۸ ح ۱۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۷۰

۱۶. مراد از اهل ذکر در قرآن

الامام الرضا عليه السلام - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» - نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ، وَنَحْنُ الْمَسْئُولُونَ.

امام رضا عليه السلام - در باره آیه شریف: «پس اگر نمی دانید، از اهل ذکر پرسید» - اهل ذکر، ما هستیم و از ما باید پرسیده شود.

الكافي: ج ۱ ص ۲۱۰ ح ۳، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۷۸

۱۷. دین امامان علیه السلام

الامام الرضا عليه السلام: إِنْ مِنْ دِينِهِمْ [أَيِ الْأُئِمَّةِ عَلَيْهِ السَّلَام]: الْوَرَعُ، وَالْعِفَّةُ، وَالصَّدَقُ، وَالصَّلَاحُ، وَالْإِجْتِهَادُ، وَأَدَاءُ الْأَمَانَةِ إِلَى الْبِرِّ وَالْفَاجِرِ، وَطَوْلُ السُّجُودِ، وَالْقِيَامُ بِاللَّيْلِ، وَاجْتِنَابُ الْمَحَارِمِ، وَانْتِظَارُ الْفَرَجِ بِالصَّبْرِ، وَحُسْنُ الصُّحْبَةِ، وَحُسْنُ الْجَوَارِ، وَبَدَلُ الْمَعْرُوفِ، وَكَفُّ الْأَذَى، وَبَسْطُ الْوَجْهِ، وَالنَّصِيحَةُ، وَالرَّحْمَةُ لِلْمُؤْمِنِينَ.

امام رضا عليه السلام: از دین آنان - یعنی امامان علیه السلام - است: پارسایی، پاک دامن، راستی، درستی، سخت کوشی، باز گرداندن امانت به نیکو کار و تبه کار، سجده طولانی، عبادت شبانه، دوری از حرام، انتظار فرج با شکیبایی، حُسن همنشینی، حُسن همسایگی، نیکی کردن، بی آزاری، گشاده رویی، خیرخواهی و مهربانی با مومنان.

تحف العقول: ص ۴۱۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۸۰

۱۸. کمال دین

گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۸۲

الامام الرضا عليه السلام: كَمَالُ الدِّينِ: وَلَايَتُنَا، وَالْبِرَاءَةُ مِنْ عَدُوِّنَا.

امام رضا عليه السلام: کمال دین، [پذیرفتن] ولایت ما و برائت جستن از دشمن ماست.

مستطرفات السرائر: ص ۱۴۹ ح ۳، بحار الأنوار: ج ۲۷ ص ۵۸ ح ۱۹.

۱۹. غلو در مورد امام علی علیه السلام

الامام الرضا عليه السلام: مَنْ تَجَاوَزَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامِ الْعُبُودِيَّةَ، فَهُوَ مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَمِنَ الضَّالِّينَ.

امام رضا علیه السلام: کسی که امیر مومنان علیه السلام را از مرز بندگی [خدا] فراتر ببرد، از شمار مغضوبان و از گم راهان است.

الاحتجاج: ج ۲ ص ۴۵۳ ح ۳۱۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۸۶

۲۰. گریه بر اهل بیت علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ تَذَكَرَ مُصَابِنَا وَبَكَى لِمَا ارْتَكَبَ مِنَّا كَانَ مَعَنَا فِي ذَرَجَاتِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

امام رضا علیه السلام: هر کس مصیبت ما را به یاد آورد و برای ستم هایی که بر ما رفته است، بگرید، روز قیامت، با ما در یک درجه خواهد بود.

الأمالی للصدوق: ص ۱۳۱ ح ۱۱۹، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۹۲

۲۱. گریستن و گریاندن بر اهل بیت علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ ذَكَرَ بِمُصَابِنَا فَبَكَى وَأَبَكَى لَمْ تَبْكْ عَيْنُهُ يَوْمَ تَبْكِي الْعُيُونُ.

امام رضا علیه السلام: هر کس مصیبت ما را یاد کند و بگرید و بگریاند، در آن روزی که چشم ها می گریزند، چشم او نمی گرید.

الأمالی للصدوق: ص ۱۳۱ ح ۱۱۹، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۹۲

۲۲. شرکت در مجلس اهل بیت علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ جَلَسَ مَجْلِسًا يَحْيِي فِيهِ أَمْرُنَا لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ.

امام رضا علیه السلام: هر کس در مجلسی بنشیند که یاد و نام ما در آن زنده می شود، در آن روزی که دل ها می میرند، دل او نمی میرد.

الأمالی للصدوق: ص ۱۳۱ ح ۱۱۹، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۹۲

۲۳. همسایه داری

الامام الرضا علیه السلام: لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَأْمَنْ جَارُهُ بِوَائِقِهِ.

امام رضا علیه السلام: از ما نیست کسی که همسایه اش، از بدی های او در امان نباشد.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۲۴ ح ۳، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۹۴

۲۴. ویژگی های شیعیان

الامام الرضا عليه السلام: شِيعَتُنَا: الْمُسْلِمُونَ لِأَمْرِنَا، الْآخِذُونَ بِقَوْلِنَا، الْمُخَالِفُونَ لِأَعْدَائِنَا؛ فَمَنْ لَمْ يَكُنْ كَذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَّا.

امام رضا عليه السلام: شیعیان ما، تسلیم فرمان ما هستند، از سخن ما پیروی می کنند و با دشمنان ما مخالف اند. پس هر که چنین نباشد، از ما نیست.

صفات الشیعة: ص ۸۲ ح ۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۲۹۶

۲۵. امامان بعد از امام رضا علیه السلام

الامام الرضا عليه السلام: الْإِمَامُ بَعْدِي مُحَمَّدٌ ابْنِي، وَبَعْدَ مُحَمَّدٍ ابْنُهُ عَلِيُّ، وَبَعْدَ عَلِيٍّ ابْنُهُ الْحَسَنُ، وَبَعْدَ الْحَسَنِ ابْنُهُ الْحُجَّةُ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ فِي غَيْبَتِهِ، الْمَطَاعُ فِي ظُهُورِهِ.

امام رضا عليه السلام: امام پس از من، پسر محمد است، و پس از محمد، پسرش علی است و پس از علی، پسرش حسن و پس از حسن، پسرش حجّت قائم که در غیبتش منتظر او هستند و در ظهورش، همه فرمان بردارش.»

کمال الدین: ص ۳۷۲ ح ۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۷۰

۲۶. قائم علیه السلام

إِنَّ الْقَائِمَ هُوَ الَّذِي إِذَا خَرَجَ كَانَ فِي سِنِّ الشُّيُوخِ وَمَنْظَرِ الشُّبَّانِ، قَوِيًّا فِي بَدَنِهِ، حَتَّى لَوْ مَدَّ يَدَهُ إِلَى أَعْظَمِ شَجَرَةٍ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ لَقَلَعَهَا! وَلَوْ صَاحَ بَيْنَ الْجِبَالِ لَتَدَكَّدَتْ صُخُورُهَا! يَكُونُ مَعَهُ عَصَا مُوسَى وَخَاتَمُ سُلَيْمَانَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، ذَاكَ الرَّابِعُ مِنْ وُلْدِي، يَغِيْبُهُ اللَّهُ فِي سِتْرِهِ مَا شَاءَ، ثُمَّ يَظْهَرُهُ فَيَمْلَأُ بِهِ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلَأَتْ جَوْرًا وَظُلْمًا.

امام رضا عليه السلام: قائم، کسی است که وقتی ظهور می کند، در سن پیران و سیمای جوانان است، بدنی چنان نیرومند دارد که اگر دستش را به طرف بزرگ ترین درخت روی زمین ببرد، آن را از ریشه در می آورد و اگر در کوهستان فریاد زند، صخره ها در هم می ریزند. عصای موسی و انگشتر سلیمان را با خود دارد. او چهارمین از نسل من است، خداوند برای مدتی او را در پس پرده خود پنهان می سازد، سپس آشکارش می گرداند و به وسیله او زمین را همچنان که از ظلم و ستم آکنده شده است، از عدل و داد پر می کند.»

کمال الدین: ص ۳۷۶ ح ۷، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۷۲

۱.۲۷. اگر مردم زیبایی های کلام اهل بیت علیه السلام را می دانستند

إِنَّ النَّاسَ لَوْ عَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا.

امام رضا علیه السلام: اگر مردم زیبایی های سخنان ما را می دانستند، از ما پیروی می کردند.

معانی الأخبار: ص ۱۸۰ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۸۴

۱.۲۸. اطاعت از خدا حتی بدون وعده به بهشت و جهنم

الامام الرضا علیه السلام: لَوْ كَمْ يَخَوْفُ اللَّهُ النَّاسَ بَجَنَّةٍ وَنَارٍ، لَكَانَ الْوَاجِبُ أَنْ يَطِيعُوهُ وَلَا يَعُصُوهُ؛ لِتَفْضُلِهِ عَلَيْهِمْ وَإِحْسَانِهِ إِلَيْهِمْ، وَمَا بَدَأَهُمْ بِهِ مِنْ إِعْطَائِهِ أَلَدَى مَا اسْتَحَقُّوهُ.

امام رضا علیه السلام: اگر خداوند، مردم را به بهشت و دوزخی هم وعده و وعید نمی داد، باز واجب بود که از او اطاعت کنند و نافرمانی اش نکنند؛ زیرا به آنان تفضل و نیکی فرموده و نعمت هایش را در اختیارشان گذاشته است، بی آن که [به سبب انجام عملی،] استحقاق آن را داشته باشند.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۱۸۰ ذیل ح ۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۸۶

۲۹. شهرت به عبادت

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ شَهَرَ نَفْسَهُ بِالْعِبَادَةِ فَاتَّهَمُوهُ عَلَى دِينِهِ.

امام رضا علیه السلام: هر که خود را به عبادت شهره می سازد، به دین (/ دینداری) او بدگمان باشید.

الأمالی للطوسی: ص ۶۴۹ ح ۱۳۴۸، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۸۸

۱.۳۰. اهمیت اذان و اقامه برای نماز

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ أَذَّنَ وَأَقَامَ صَلَّى وَرَاءَهُ صَفَّانِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، وَإِنْ أَقَامَ بِغَيْرِ أَذَانٍ صَلَّى عَنِ يَمِينِهِ وَاحِدٌ وَعَنْ شِمَالِهِ وَاحِدٌ.

امام رضا علیه السلام: هر کس اذان و اقامه بگوید، دو صف از فرشتگان، پشت سرش نماز می گزارند و هر کس اقامه بگوید و اذان نگوید، تنها یک فرشته در سمت راست او و یکی در سمت چپ او می ایستد.

کتاب من لا يحضره الفقيه: ج ۱ ص ۲۸۷ ح ۸۸۸، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۹۲

۳۱. نماز وسیله تقرب

الامام الرضا عليه السلام: الصَّلَاةُ قُرْبَانٌ كُلُّ تَقَى .

امام رضا عليه السلام: نماز، وسیله تقرب هر پرهیزگار [به خدا] است .

الكافی: ج ۳ ص ۲۶۵ ح ۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۳۹۶

۳۲. سجده شکر بعد از نماز

الامام الرضا عليه السلام: السَّجْدَةُ بَعْدَ الْفَرِيضَةِ شُكْرًا لِلَّهِ - تَعَالَى ذِكْرُهُ - عَلَى مَا وَفَّقَ الْعَبْدَ مِنْ أَدَاءِ فَرِيضِهِ، وَأَدْنَى مَا يَجْزِي فِيهَا مِنَ الْقَوْلِ أَنْ يَقَالَ: «شُكْرًا لِلَّهِ، شُكْرًا لِلَّهِ»، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ .

امام رضا عليه السلام: سجده شکر گزاردن پس از نماز واجب، در برابر توفیقی است که خداوند متعال به بنده داده تا واجبش را انجام دهد و کمترین چیزی که از گفتار در آن کفایت می کند، این است که سه مرتبه "شکرا لله" گفته شود .

علل الشرائع: ص ۳۶۰ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۰۰

۳۳. افطاری دادن

الامام الرضا عليه السلام: فِطْرُكَ أَخَاكَ الصَّائِمِ أَفْضَلُ مِنْ صِيَامِكَ .

امام رضا عليه السلام: افطاری دادن تو به برادر روزه دارت، فضیلتش بیشتر از روزه داشتن توست .

مصباح المتهجد: ص ۶۲۶ ح ۷۰۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۱۴

۳۴. زیارت امام رضا عليه السلام

الامام الرضا عليه السلام: أَلَا وَإِنِّي لَمَقْتُولٌ بِالسَّمِّ ظُلْمًا، وَمَدْفُونٌ فِي مَوْضِعٍ غُرْبَةٍ، فَمَنْ شَدَّ رَحْلَهُ إِلَى زِيَارَتِي اسْتَجِيبَ دُعَاؤُهُ وَغُفِرَ لَهُ ذَنْبُهُ .

امام رضا عليه السلام: بدانید که من با زهر ستم، کشته خواهم شد و در خاک غربت، دفن خواهم شد. پس هر که برای زیارت من بار سفر بربندد، دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده می شود .

الخصال: ص ۱۴۴ ح ۱۶۷، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۳۲

۳۵. دوری از آتش بدون عمل

الامام الرضا عليه السلام: مَنْ تَعَوَّذَ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ وَلَمْ يَتْرُكِ الشَّهَوَاتِ، فَقَدْ اسْتَهْزَأَ بِنَفْسِهِ .

امام رضا علیه السلام: هر که از آتش دوزخ به خدا پناه ببرد، اما ترک شهوات نکند، در واقع، خود را ریشخند کرده است.

کنز الفوائد: ج ۱ ص ۳۳۰، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۴۰

۳۶. صلوات بر پیامبر و خاندان او زائل کننده گناهان

الامام الرضا علیه السلام: مَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى مَا يَكْفُرُ بِهِ ذُنُوبَهُ، فَلْيَكْثِرْ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ؛ فَإِنَّهَا تَهْدِمُ الذُّنُوبَ هَدْمًا.

امام رضا علیه السلام: هر کس توانایی دادن کفاره برای گناهانش را نداشت، بر محمد و خاندان او فراوان صلوات بفرستد؛ زیرا صلوات، گناهان را به کلی از بین می برد.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۱ ص ۲۹۴ ح ۵۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۴۲

۳۷. اهمیت زیارت اهل بیت علیه السلام

الامام الرضا علیه السلام: إِنَّ لِكُلِّ إِمَامٍ عَهْدًا فِي عُنُقِ أَوْلِيَائِهِ وَشِيعَتِهِ، وَإِنْ مِنْ تَمَامِ الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَحُسْنِ الْأَدَاءِ زِيَارَةَ قُبُورِهِمْ، فَمَنْ زَارَهُمْ رَغْبَةً فِي زِيَارَتِهِمْ وَتَصَدِيقًا بِمَا رَغِبُوا فِيهِ كَانَ أَنْمَتُهُمْ شَفَعَاءَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

امام رضا علیه السلام: هر امامی به گردن دوستان و شیعیان خود، عهدهی دارد که وفای کامل به این عهد، و به جا آوردن نیکوی آن، با زیارت قبر آنان است. پس کسانی که با رغبت و علاقه به زیارت ایشان و باور داشتن به آنچه آنان ترغیب کرده اند، زیارتشان کنند، امامان آنها در روز قیامت، شفیعشان خواهند بود.

الکافی: ج ۴ ص ۵۶۷ ح ۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۴۶

۳۸. اهمیت زیارت حضرت معصومه سلام الله علیها

الامام الرضا علیه السلام - لَمَّا سَأَلَهُ سَعْدُ بْنُ سَعِيدٍ عَنِ قَبْرِ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ - زَارَهَا فَلَهُ الْجَنَّةُ.

امام رضا علیه السلام - در پاسخ سؤال سعد بن سعید، در باره [ثواب زیارت] قبر فاطمه دختر موسی بن جعفر علیه السلام هر کس او را زیارت کند، پاداشش بهشت است.

ثواب الأعمال: ص ۱۲۴ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۴۶

۳۹. اطاعت از پدر و مادر

الامام الرضا عليه السلام: بِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَاجِبٌ وَإِنْ كَانَا مُشْرِكِينَ، وَلَا طَاعَةَ لَهُمَا فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ .

امام رضا عليه السلام: اطاعت از پدر و مادر واجب است، اگر چه مشرک باشند؛ ولی در معصیت خالق، از آنان نباید اطاعت کرد.

عیون أخبار الرضا عليه السلام: ج ۲ ص ۱۲۲ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۵۴

۴۰. رفاه برای خانواده

الامام الرضا عليه السلام: صَاحِبُ النِّعْمَةِ يَجِبُ عَلَيْهِ التَّوَسُّعَةُ عَلَى عِيَالِهِ .

امام رضا عليه السلام: برخوردار از نعمت، باید خانواده اش را در رفاه قرار بدهد.

الكافی: ج ۴ ص ۱۱ ح ۵، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۶۰

۴۱. غم زدایی از مؤمن

الامام الرضا عليه السلام: مَنْ فَرَّجَ عَنْ مُؤْمِنٍ فَرَّجَ اللَّهُ عَنْ قَلْبِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

امام رضا عليه السلام: هر که غم مومنی را بزدايد، خداوند در روز قیامت، غم را از دل او می زداید.

الكافی: ج ۲ ص ۲۰۰ ح ۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۶۲

۴۲. تشکر در قبال خوبی مردم

الامام الرضا عليه السلام: مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعِمَ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ .

امام رضا عليه السلام: هر که در قبال خوبی مردم تشکر نکند، از خداوند عز و جل هم تشکر نکرده است.

عیون أخبار الرضا عليه السلام: ج ۲ ص ۲۴ ح ۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۶۶

۴۳. سکوت

الامام الرضا عليه السلام: مَا أَحْسَنَ الصَّمْتِ لَا مِنْ عِيٍّ، وَالْمِهْدَارُ لَهُ سَقَطَاتٌ .

امام رضا عليه السلام: چه نیکوست آن خاموشی ای که از روی درماندگی [در سخن گفتن] نباشد! و برای پُرگو لغزش هاست.

الاختصاص: ص ۲۳۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۶۸

۴۴. خشم

الامام الرضا عليه السلام: **الْغَضَبُ مِفْتَاحُ كُلِّ شَرٍّ.**

امام رضا علیه السلام: خشم، کلید هر بدی است.

مشكاة الأنوار: ص ۳۸۳ ح ۱۲۶۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۸۰

۴۵. پوشاندن گناه

الامام الرضا عليه السلام: **الْمُسْتَتِرُ بِالسَّيِّئَةِ مَغْفُورٌ لَهُ.**

امام رضا علیه السلام: پوشاننده گناه آمرزیده می گردد.

الکافی: ج ۲ ص ۴۲۸ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۸۲

۴۶. گناهان کوچک، راهی به سوی گناهان بزرگ

الامام الرضا عليه السلام: **الصَّغَائِرُ مِنَ الذُّنُوبِ طُرُقٌ إِلَى الْكِبَائِرِ، وَمَنْ لَمْ يَخَفِ اللَّهَ فِي الْقَلِيلِ لَمْ يَخَفْهُ فِي الْكَثِيرِ.**

امام رضا علیه السلام: گناهان کوچک، راه هایی به سوی گناهان بزرگ اند و کسی که از خداوند در اندک، ترس نداشته باشد، در زیاد نیز از او نمی ترسد.

عیون أخبار الرضا علیه السلام: ج ۲ ص ۱۸۰ ح ۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۸۴

۴۷. پاکیزگی

الامام الرضا عليه السلام: **مِنْ أَخْلَاقِ الْأَنْبِيَاءِ التَّنْظُفُ.**

امام رضا علیه السلام: پاکیزگی، از اخلاق پیامبران است.

تحف العقول: ص ۴۴۲، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۸۸

۴۸. بوی خوش

الامام الرضا عليه السلام: **الطَّيْبُ مِنَ أَخْلَاقِ الْأَنْبِيَاءِ.**

امام رضا علیه السلام: به کار بردن بوی خوش، از اخلاق پیامبران است.

الكافی: ج ۶ ص ۵۱۰ ح ۱، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۴۹۲

۴۹. دست کشیدن از غذا پیش از سیری کامل

الامام الرضا علیه السلام: اِرْفَعْ يَدَيْكَ مِنَ الطَّعَامِ وَبِكَ إِلَيْهِ بَعْضُ الْقَرَمِ؛ فَإِنَّهُ أَصَحُّ لِبَدَتِكَ، وَأَذْكَى لِعَقْلِكَ، وَأَخْفُّ عَلَى نَفْسِكَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ.

امام رضا علیه السلام: در حالی که هنوز اندک اشتهايي داری، دست از غذا بکش؛ زیرا این کار، به خواست خدا جسم تو را سالم تر، فکرت را تیزتر و روانت را سبک تر می دارد.

طبّ الامام الرضا علیه السلام: ص ۱۴، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۵۰۰

۵۰. حفظ آبرو با مال

الامام الرضا علیه السلام: أَفْضَلُ الْمَالِ مَا وُقِيَ بِهِ الْعِرْضُ.

امام رضا علیه السلام: برترین دارایی آن است که آبرو با آن حفظ شود.

العدد القویة: ص ۲۹۲ ح ۱۷ و ص ۳۰۰ ح ۳۶، گزیده حکمت نامه رضوی، صفحه: ۵۲۸